

Johann Georg Dorsche

Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Georgius Dorscheus, D.P. Cives Academicos Ad Spiritus Sancti Desiderabile Testimonium filialiter amplectendum invitat & exhortatur Apostolici de eo elogii Rom. IIX, 16. proposita dulcedine

[Rostock]: Kilius, 1659

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn735633215>

Druck Freier Zugang

24
70.

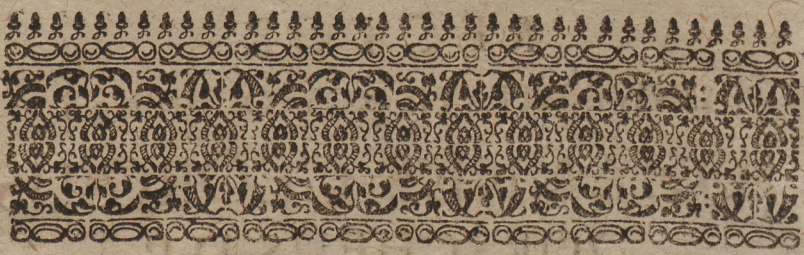
RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
JOHANNES GEORGIUS
DORSCHÉUS, D.P.
CIVES ACADEMICOS
AD
SPIRITUS
SANCTI
DESIDERABILE
TESTIMONIUM

filialiter amplectendum
invitat & exhortatur

Apostolici de eo elogii Rom. IIX, 16.
proposita dulcedine.!

Typis Hæredum NICOLAI KILII, Acad. Typ.
• ANNO M. DC. LIX.

Mirabilis & incomparabilis S. SPIRITUS effu-
 sio super eos, quos JESUS CHRISTUS regno suo per or-
 bem ordinando adhibere voluit, cujus solennis recordatio
 Ecclesiam DEI nunc occupat, merito in memoriâ plurimo-
 rum beneficiorum, ex eadem scaturigine promanantium, nos deducit, &
 suscitatur, ut ita instruamus animos nostros, quemadmodum decet eos,
 quorum unica felicitas in regimine sancti Spiritus saluberrimo sapientis-
 simoq; posita est. Paucos ejusmodi admiranda & magno splendore oculo-
 rum percellens Spiritus Dei dispensatio occupavit. Omnes fideles nihi-
 lominus amplectitur & invadit suavissimus hospes & intra animum fa-
 cere aggreditur, quod eam claram & in eximia felicitatis sorte positam
 faciat. Præcipuum beneficium commemorat eximium sancti Spiritus
 organon Paulus Tarsensis, cum ad Rom. 8, 16. ait: *αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμ-
 μαρτυρεῖ τῇ ψυχῇ ἡμῶν, ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ*. Syrus nihil mutavit,
 nisi quod *συμμαρτυρεῖ, μαρτυρεῖ* reddidit. *ἰσχυρῶς* namq; simpliciter, *testa-
 tus* vel *attestatus* est, notat. Proponit Apostolus Spiritum antecedentibus
 & consequentibus axiomatibus insigniter explicatum. Dicitur n. v. 2.
 Spiritus vitæ in Christo JESU, cujus lex liberat à lege peccati & mortis:
 Spiritus, in cujus virtute ambulant illi, in quibus *τὸ δικαίωμα νόμου* im-
 pletur, v. 4. Spiritus, in cujus ductu qui ambulant, sapiant ea, quæ ipsius
 sunt, v. 5. Spiritus, cujus *φρόνημα* vitæ & pax est, v. 6. Spiritus, in quo pa-
 trôcinante, gubernante, illuminante, vivificante, glorificante sunt fide-
 les, v. 7. qui habitat in sanctorum pectoribus, adeo ut, qui Spiritum Chri-
 sti non habent, Christi esse nequeant, v. eod. Spiritus ejus, qui excitavit
 Christum ex mortuis, v. 11. Spiritus per cujus inhabitationem vivifican-
 tur mortalia corpora nostra, v. eod. Spiritus, per quem si opera carnis

mortis

mortificabimus, vivemus. v. 13. Spiritus, qui ductu & gubernatione sua
 facit filios Dei. v. 14. Spiritus, qui tollit servitutem & ex servitute ori-
 undum metum, sed qui est principium filiationis & liberrimæ implora-
 tionis Dei Patris. v. 15. Spiritus, qui succurrit & opiculatur infirmitati-
 bus nostris & ὑπερευλογησεν intercedit pro nobis gemitibus inenarra-
 bilibus, ineffabili quapiam ὡς ἡμεῖς οἶσμεν. v. 26. &c. Sunt hæc infinitæ vir-
 tutis axiomata, immensam & summam hypostasim indicantia. Spiritus
 hic est filiorum Dei genitor, sustentator, gubernator, habitator indivisus
 & indefessus. Sublimis & inæstimabilis excellentia est, filium Dei esse.
 Hinc atrocissimis contradictionibus exposita est. Repugnant angelorum
 lapsum myriades. Ipsi quondam filii Dei, postquam in veritate filios
 Dei decerne non steterunt, ad gloriam filiorum Dei omnibus aditum
 interclusum capiunt. Omnes patris mendacii filios efficere satagunt.
 Mundus exterminatos cupit omnes filios Dei. Et internus carnis stimu-
 lus filiorum Dei ornamenta conspurcat, progressus retardat, iura confun-
 dit, arma debilitat, victorias intervertit, coronas labefactat. Assertore,
 vindice, patrono, teste opus est. Quis testis iste? Quis apud tribunal con-
 scientiæ luctantis contra ista pericula & terribilia, assertor, patro-
 nus, vindex? Finita omnia deficiunt, nec adæquant vel rei asserendæ emi-
 nentiam, vel contradictionis amplitudinem. Infinitus, irrefragabilis,
 summus testis requiritur, qui asserat invictè. Spiritus noster in illo co-
 natu positus sanctum Spiritum desiderat & accipit. Ille procedit admi-
 rabiliter à PATRE, & fontem veritatis complectitur, quia non procedit,
 ut deferat Patrem, sed ut asserat, inseratq; omnem Patris de nobis dis-
 pensationem. Ille procedit à FILIO, & fontem gratiæ complectitur,
 quia non procedit ut deferat filium, sed ut nos filio inserat. O felicissi-
 mam, ô desideratissimam, ô incomparabilem cum nostro spiritu im-
 mensi Spiritus harmoniam? Johannes Chrysostomus hom. 14 in Ep. ad
 Rom. p. 158. edit. Sylb. hunc locum dicit apertius declarari per verba ad
 Gal. 4, 6. ubi Apostolus ait: Si filii, misit Deus spiritum filii sui in corda
 nostra clamantem, Abba Pater, & addit: Quid porro sibi vult, Spiritus una
 cum spiritu testatur? Paracletus, inquit, cum dono nobis dato. Non enim do-
 num solum vox hæc est, sed & paracleti, qui donum largitus est. Nam hic ipse
 nos per donum docuit sic loqui. Cum autem spiritus testatur, quæ tandem re-
 stat ambiguitas? Nam si vel homo, vel angelus, vel archangelus, vel alia hu-
 iusmodi

iusmodi potestas hoc polliceretur, par conveniensq; esset nonnullos habere.
 Cum autem summa essentia & quidem quæ hoc largitur, sit donum, etiam per
 eos, quos preces fundere iussit, nobis testimonium asserat, quis tandem de di-
 gnitate ambiget? neq; enim Rege suffragio suo aliquem eligente, aut honorem
 alicui apud omnes præconio suo decernente, sustinebit subditorum quousquam
 contradicere. Theophylactus, more suo, breviter h. l. Paracletus ipse tes-
 timonium dicit dono, quod datum est nobis. Non enim sonatus nos Abba citra
 testem spiritum, & à nobis ipsis, verum paracleti donum est, & ipse docuit nos
 per ipsum, vel donum sic loqui in orationibus. In eandem sententiam scribit
 Oecumenius Comm. h. l. cap. 12. p. 307. edit. Paris. Marcus Eremita de
 baptismo Bibl. Pat. Græc. T. 1. p. 931. ex hoc loco elicit, 3. Quomodo sol
 perfectus plenum, simplex & æquale cunctis suum ipsius beneficium confert,
 quicq; verò, quatenus purgatum habet oculum, hactenus etiam si plebejus fuerit,
 lucem recipit: ita Spiritus S. à baptismo suscepto credentes et omnium actio-
 num ac donorum capaces reddidit: non tamen omnibus concessit, ut equaliter
 dona exercerent, sed cuiq; pro dignitate & pro modo executionis mandatorum,
 quatenus testificatus est operibus bonis & perspicuus edidit suæ in Christum fi-
 dei mensuram. Sed quomodo hæc Marcus ex verbis his eliciat, non li-
 quet. Nicolaus Lyranus Comm. b. l. ita habet. Licet nullus sciat via huma-
 na se esse filium Dei per gratiæ adoptionem, tamen hoc potest scire per Spiritus
 sancti revelationem. Et hoc modo sciebat Apostolus de seipso & alii, quibus fa-
 cta est similis revelatio: Secundum quod dicit 1. Cor. 2. non accepimus spiritum
 huius mundi, sed Spiritum, qui ex Deo est, ut sciamus, quæ à D^eo donata sunt
 nobis. Potest hoc etiam aliter exponi: quod Spiritus sanctus signis & miraculis
 reddit testimonium de veritate Catholice fidei, per quam efficimur filii Dei ad-
 optivi. Sed Lyranus non attingit mentem Apostoli. Non enim ille de
 testimonio extraordinario loquitur, quale est testimonium revelationis
 divinæ, signorum & miraculorum, sed ordinario, quod in illis viget, qui
 extra dominatum & κατὰ ἐμὰ peccati sunt. v. 1. qui liberati sunt à le-
 ge peccati. v. 2. pro quibus Deus misit filium suum in similitudine carnis
 peccati, cum effectu κατὰ ἐμὰ & τῆς ἀμαρτίας ἐν τῇ σαρκί. v. 3. in
 quibus S. Spiritus vera vita per justificationem dominatur. v. 10. in qui-
 bus Christus habitat. ibid. in quibus Spiritus ejus, qui Christum suscitavit
 ex mortuis, habitat. v. 11. qui Spiritu opera carnis mortificant. v. 13. qui
 Spiritu Dei aguntur. v. 14. qui Spiritu ὁδοῦσις clamare audent Abba
 Pater

Pater. v. 15. Dionysius Ryckelius Carthusianus, quem Extraticum docto-
 rem vocant, ad h. l. ita scribit: Spiritus sanctus testificatur animæ nostræ
 eamque recognoscere facit per inspirationem internam, vel revelationem aper-
 tam, quod finis filii Dei adoptivi, stando in charitate & gratia. Et addit: Te-
 stificatio ista multis modis intelligi potest: primò per manifestam & claram
 revelationem Spiritus sancti, sive fiat immediate per ipsum, sive per angelum;
 sicq. agnoscat homo per certitudinem, se esse in gratia & filiatione divina, sicut
 Paulus & cæteri Apostoli, imò & multi perfecti ita sciverunt se esse in gratia:
 ad quos maximè pertinet, quod infra dicit apostolus: Non spiritum huius mun-
 di accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est, ut sciamus, quæ à Deo donata sunt
 nobis. Secundò per quandam bonæ fiduciæ consolatoriam infusionem, ut cum
 homo nimium anxietur, an placeat Deo, & subito sentit, se consolari & quasi
 certificari. Sic omnes virtuosus & boni scire possunt, se esse filios Dei, non qui-
 dem certò, sed conjecturaliter & probabiliter. Tertio per propriæ conversa-
 tionis & conscientiæ diligentem discussionem, ut cum homo non habet remem-
 sum mortalis peccati, cum debita diligentia custodit mandata, audiatq. verbum
 Dei libenter. Ita sunt probabilia signa filiationis Dei, imò & prædestinatio-
 nis. Cum enim nos Spiritus sanctus facit bene agere, atq. in Dei obsequio prom-
 tos & agiles esse, tunc utiq. testimonium perhibet Spiritui nostro, quod filii Dei
 sumus. Et ad dicta Eccles. 9. & Job. 9. (quorum primum pro incertitu-
 dine justificationis communiter allegant Pontificii, Bellarmin. de Justi-
 ficat. lib. 3. cap. 4. §. Secundò. Alterum in eundem finem producit loc.
 cit. cap. 5. §. Igitur.) respondet, illa accipienda de lege communi & hu-
 mano processu, qua non potest homo agnoscere per certitudinem, se esse filium
 Dei per gratiæ adoptionem. Cornelius à Lap. Comm. h. l. ait, hoc testimo-
 nium juxta Origenem esse hoc, quod experimur, nos ex amore, non ex
 timore implere legem Dei. Juxta Ambrosium & Anselmum colligi ex
 imitatione Dei & Christi, qua sumus similes Deo & filii Dei. Juxta Theo-
 doretum esse ipsam sacram doctrinam, quæ docet Deo quasi Patri ob-
 edientes eumq. invocantes esse filios Dei. Chrysostomo hoc testimonium
 esse clamorem, de quo sermo est cap. 8. 15. dum enim clamamus filiali affe-
 ctu, Abba Pater, per Spiritum sanctum, ipse clamor noster & Spiritus
 sanctus autor hujus clamoris nobiscum testatur Spiritui, hoc est, menti
 nostræ, nos esse filios Dei, maximè si accedat pia vita, mundi contemptus,
 cœlestium desiderium, innocentia, pax conscientiæ, lubentia audiendi
 & cogi-

& cogitandi de DEO, & rebus salutis, zelus honoris DEI & salutis ani-
 marum, pro DEO multa pati, & præsertim si, ut Cajetanus notat, adfic-
 1. amor Dei ad promptè obœdiendum Spiritui sancto. 2. continua Dei
 gubernatio quasi paternæ, qua se ad bona opera homo dirigat & à pecca-
 tis gravioribus custodiat. &c. Ex his testimoniis, inquit Cornelius, oritur
 in anima nostra certitudo conjecturalis justitiæ & sanctitatis nostræ, quæ nobis
 sufficere debet, nec alia querenda est. Deus enim vult nostram spem mixtam
 formidine, nosq; sollicitos ac suspensos tenere, ut securitate non torpescamus,
 sed cum metu & formidine vigilanter & studiosè nostram salutem operemur.
 Unde negat, testimonium Spiritus sancti, quo nobis testatur, nos esse filios Dei,
 esse certum certitudine fidei, quam hæreticorum vocat opinionem, vel certi-
 tudine infallibili, ut Catharinus & Cajetanus senserunt. Et cum sibi objicit
 testimonium hoc esse à Spiritu sancto, adeoq; omninò certum; respondet,
 in se quidem esse certum, nobis autem non esse certum, quia non sumus omni-
 nò certi, illud esse à Spiritu sancto, non autem à Diabolo. Sed ista, quæ Dio-
 nysius & Cornelius disputat, testimonium scil. Spiritus sancti de filiatione
 nostra gratiosa conjecturalem tantum in nobis parere certitudinem, & vos om-
 nino certos non esse, testimonium illud magis esse à Spiritu sancto, quam à
 Diabolo, omnino repugnat S. Pauli testimonio, uti supra verba Chryso-
 stomi indicavimus. Imbecillitas est, si quæ juxta fidem testimonio san-
 cti Spiritus mixtam suboriat formido oppositi. Non est conjungenda
 sed conculcanda per fidem formido illa. Fides, quæ vincit mundum,
 etiam formidinem illam vincit. Illustris est in hanc sententiam disser-
 ratio Antonii Marinarii Carmelitæ, quam habuit in Concilio Tridenti-
 no Dominica 4. in quadragesima Anno 1546. quæ extat in Actis Concilii
 Trid. edit. Lovan. Anno 1567. apud Petr. Zangrium in fol. p. 43. ubi sub finem
 ex Spiritus sancti testimonio Spiritui nostro præstito ita perorat. Quid
 est, quod de dissidentia mihi loquatur aliquis? Quis me separabit à charitate
 & fiducia Dei mei, qui sua potentia omnia continet, suo imperio omnia regit,
 sua sapientia omnia moderatur, sua mente omnia complectitur, suo arbitrio o-
 mnia flectit, quo libet, & quos libet constringit, cujus tanta fuit erga me cha-
 ritas, ut unicum, quem unice diligebat, filium ad horribilem tradiderit cru-
 cem, quo essem illius sanguine aspersus atq; redemptus, nempe ut ipse mihi sit
 pater, & Christus frater. Quæ autem major aut dilectio aut sollicitudo, quam
 patris erga filium, præsertim ejus patris, qui tanto alius est clementior, quanto
 publi-

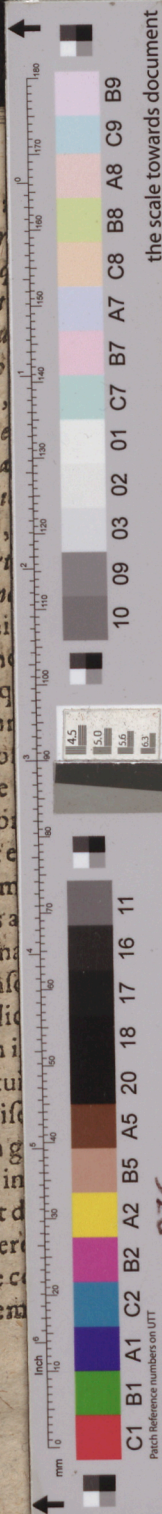
sublimior. Quamobrem neque ejus seculi blanditiæ, neque hujus carnis il-
lecebræ, neque illa Satanae fulmina, neque hæreticorum frandes, neque a-
miliorum delitiæ, neque necessariorum preces, neque parentum pietas,
neque populorum furor, neque tyrannorum crudelitas seu minis perterre-
re, seu fortunâ privare, seu in exilium ablegare, seu quolibet mortis gene-
re perdere voluerit, à Deo Opt. maximo, à Domino omnipotente, à patre
indulgentissimo, ullo unquam tempore me divellent, si cælum ruat, si ter-
ra evanescat, si orbis illabatur præceps, ego in illum ereclus ero; si Angelus
de cælo aliâd mihi persuadere contendat, dicam ei anathema. O felicem
Christiani pectoris fiduciam! O beatam Evangelici pectoris pietatem!
O securam Christianæ mentis fiduciam! quæ vora, quæ consilia, quæ sta-
dia, conatus, officia, diligentiam, industriam, fortunâ, omni loco, omni
tempore, omnibus in rebus, uni Deo committat, qui neminem in se confiden-
tem, vanum facit. Intelligimus, Cives Academici, excellentissimum
donarium & honorarium S. Spiritus, quo ineffabiliter afficit no-
strum Spiritum desideratissimo testimonio, quod simus filii DEI.
Donario & honorario illo ut instruiamur, summo opere nobis curan-
dum est. Examinemus cogitata, dicta, facta nostra, an filios DEI de-
ceant? an nostro Spiritui, qui in regeneratione divinis instructus est
auxiliis, congruant? an cum sancto Spiritu concordent? Cavea-
mus, ne talia sint, ut filios Diaboli arguant, ut emortuum in sceleribus
spiritum nostrum indicent, ut testimonium cordis nostri adver-
setur sancto Spiritui, ut ipsæ Spiritus Sanctus abigatur. Prospicia-
mus, ne, postquam Spiritum nostrum contraminavimus inquinamen-
tis seculi, & lauciamus scelerum aculeis conscientiam, fugiamus.
Spiritus sancti tribunal & subducamus nos iudicio cœlesti. Qui talia
agunt, multis rationibus in sanctum Spiritum injurii sunt, primum,
quod postposuerunt Spiritum sanctum Spiritui immundo, deinde
quod se Spiritus immundi gubernationi submiserunt; insuper quod
pro eo contra sanctum Dei Spiritum bellum gerunt; denique post-
quam convicti sunt, quod desperata sit omnis immundi Spiritus mi-
litia, quod se tamen Spiritus sancti subducant disciplinæ. Quanta
infamia est, adeo contra propriam salutem furere! Nonne scelus est,
cum scelera hominum, male suæ salutis suæque conscientia consulen-
tium, censura leni & ad spem emendationis temperata castigantur,
eosque.

» eos resistere illis, quibus sacramento penitenti obstricti sunt, & inno-
centiam crepare, ubi clara culpa est, imò patrociniū flagitiorum
» suorum ex eo loco petere, ubi maximis fulcimentis iusticia susten-
» tari debet. Caveamus, ne Spiritus sanctus in ira sua det testimoni-
um Spiritui nostro, quod simus filii maledictionis. Aliud testimo-
nium autem non ferent, qui exemplo furentis nunc mundi in o-
mnem abripiuntur insaniendi licentiam. Testimonium horribile
manet illos, qui, cum pessimi sint, inter optimos se collocandos ar-
bitrantur. Veniet, imò imminet dies, quo exhibebuntur testimonia
hominibus debita. Tres qui in cœlis testantur, Pater, Verbum &
Spiritus iudicium stabiliunt. Pessimè se habebunt illi, quos consci-
entia adversario testimonio damnabit, quos filii Dei suo non digna-
buntur testimonio, quos sanctissimi Angeli tanquam testimonii di-
vini conculcatores exagitabunt, quos tota creatura tanquam eos re-
prehēdet, qui in ipsis illustrissima de Creatore testimonia repudiārūt,
contra quos testabitur, quod efferato animo ejus beneficiis abusi
sint. Pessimè se habebunt, qui apud pessimos optimè sibi esse posse
somniauerunt. Pessimi namque illi Spiritus tandem suo quoque testi-
nio illorum arguent delirium. Sic qui magno in mundo floruerunt
testimonio, planè horribili à throno Dei discedent. Pia pectora ita
component cogitationes suas, ut à peccatorum studiis & inquina-
mentis liberi, in cœlum ad Spiritum sanctum elevare possint ani-
mum, eumque ceu testem sui Spiritus amplecti & inter filios DEI
computari queant. Donet hoc ejus summum donum, sanctus
DEI Spiritus. Ita precab. ipso Pentecostes, An.O.R.,

clō Ioc LIX. XXII. Maji.

sublimior. Quamobrem neque ejus seculi blanditiæ, neque
 pecebra, neque illa Satanae fulmina, neque hereticorum
 mitorum delitiæ, neque necessariorum preces, neque
 neque populorum furor, neque tyrannorum crudeliter,
 seu fortunæ privare, seu in exilium ablegare, seu
 reperdere voluerit, à Deo Opt. maximo, à Domino
 indulgentissimo, illo unquam tempore me divellent,
 ra evanescat, si orbis illabatur præcepti, ego in illum
 de celo aliud mihi persuadere contendat, dicam ei a
 Christiani pectoris fiduciam! O beatam Evangelii
 O securam Christianæ mentis fiduciam! quæ vora,
 dia, conatus, officia, diligentiam, industriam, fort
 tempore, omnibus in rebus, uni Deo committat, qui no
 rem, vanum facit. Intelligimus, Cives Academi
 donarium & honorarium S. Spiritus, quo in
 strum Spiritum desideratissimo testimonio, q
 Donario & honorario illo ut instruiamur, sum
 dum est. Examinemus cogitata, dicta, facta no
 ceant? an nostro Spiritui, qui in regeneratione
 auxiliis, congruant? an cum sancto Spiritu co
 mus, ne talia sint, ut filios Diaboli arguant, ut e
 bus Spiritum nostrum indicent, ut testimonium
 setur sancto Spiritui, ut ipsæ Spiritus Sanctus a
 mus, ne, postquam Spiritum nostrum contamin
 ris seculi, & lauciamus scelerum aculeis conse
 Spiritus sancti tribunal & subducamus nos judic
 agunt, multis rationibus in sanctum Spiritum i
 quod postpulerunt Spiritum sanctum Spiritui
 quod se Spiritus immundi gubernationi submis
 pro eo contra sanctum Dei Spiritum bellum g
 quam convicti sunt, quod desperata sit omnis in
 litia, quod se tamen Spiritus sancti subducant d
 infamia est, adeo contra propriam salutem furere
 cum scelera hominum, male suæ salutis suæ que c
 tium, censuralem & ad spem emendationis tem

the scale towards document

is il-
 tue a-
 etas,
 erre-
 gene-
 patre
 si ter-
 angelus
 licem
 m.
 e sta-
 omni
 fiden-
 mum
 t no-
 DEI.
 uran-
 El de-
 us est
 aveca-
 eleri-
 dver-
 picia-
 men-
 mus.
 italia
 num,
 e inde
 quod
 post
 is mi-
 quanta
 is est,
 fulen-
 tur,
 ostre-